

سینما چشم به راه «پیرسر»

در روزهای گذشته از سوی ابراهیم عامریان اعلام شد که عامریان پخش فیلم «پیرپسر» را برعهده گرفته. این خبر برای بسیاری که منتظر اکران این فیلم بودند، خبری خوشحال‌کننده محسوب می‌شد و بالاخره پس از چهارسال تکلیف این فیلم تحسین‌شده در جشنواره فیلم‌فجر را روشن می‌کرد. اما روز گذشته همایون اسعدیان، دبیر شورای صنفی نمایش، اعلام کرد که اکران «پیرپسر» به‌بعد از حل‌شدن اختلاف‌های حقوقی میان پخش‌کننده‌ها موکول خواهد شد. یکی از مسائلی که مجوز اکران این فیلم را با چالش روبه‌رو کرده بود، مدت‌زمان طولانی آن بود. همچنین اسعدیان با اشاره به زمان فیلم در ادامه گفته: «با وجود اینکه «پیرپسر» با همان مدت‌زمان بیش از سه‌ساعتی خود پروانه نمایش دارد، فعلاً قراردادی در شورا برای آن ثبت نشده تا مسئله پخش‌کننده برطرف شود.» این موضوع نشان می‌دهد که همچنان اکران فیلم اکتای براهنی در هاله‌ای از ابهام قرار دارد. «پیرپسر» در جشنواره فیلم‌تنه‌ایک اکران برای اهالی رسانه داشت که همان یک‌اکران موج‌بسیار مثبتی در میان منتقدان و اهالی سینما ایجاد کرد و همه ابراز امیدآوری کردند که این فیلم برای عموم مردم اکران شود.

بودجه مبهم سریال «پایتخت»

خبرها و شایعات درباره بودجه‌ساخت سریال «پایتخت» از سال ۱۴۰۰ تا به‌امروز که دیگر قسمت‌های پایانی فصل هفتم این مجموعه روی آنتن است، همچنان یکی از موضوعات قابل توجه میان مردم و رسانه‌هاست. اما روز گذشته صحبت‌های پیمان جبلی، رئیس سازمان صداوسیما و اظهار بی‌اطلاعی او از بودجه این سریال، شکل دیگری به ابهامات درباره «پایتخت» داد. جبلی ۲۷ فروردین ماه در جلسه هیئت‌دولت حضور پیدا کرد و در حاشیه این جلسه در پاسخ به سوال خبرنگاران درباره بودجه این سریال گفت: «بودجه ساخت سریال «پایتخت» در کمیته برآوردی که معمولاً در سیمافیلم برای تهیه سریال‌ها تشکیل می‌شود و متناسب با اجزای هر سریال همچون دکور، بازیگران و مواردی دیگر است، تصویب و پرداخت می‌شود که از میزان آن اطلاع دقیق ندارم.» این ابراز بی‌اطلاعی رئیس سازمان صداوسیما، نشان می‌دهد ارقامی که به‌عنوان دستمزد و بودجه از این سریال در رسانه‌های غیررسمی منتشر شده، چندان بی‌راه نیست.

بخش جانبی پربار کن

کمتر از یک‌ماه تا شروع برگزاری جشنواره فیلم کن مانده. فهرست فیلم‌های بخش رقابت اصلی این جشنواره، هفته گذشته اعلام شد. روز گذشته بخش جنبی «دوهفته کارگردانان کن» که از سوی اتحادیه کارگردانان فرانسه برگزار می‌شود هم فهرست آثار خود را اعلام کرد. این بخش جنبی هر سال در کنار بخش اصلی برگزار می‌شود. اما نکته جالب‌لیستی که این بخش اعلام کرده، حضور فیلم‌هایی از کارگردان مطرح و مولف در آن است. کارگردان‌هایی مانند رامین کامپیلوولی سانگ ایل. فیلم‌هایی که جای‌شان در بخش رقابت اصلی کن خالی است و در بخش «دوهفته با کارگردانان» به رقابت می‌پردازند. یکی از فیلم‌های مهم این بخش فیلم «آینه شماره ۳»، ساخته کارگردان آلمانی کریستین پتزولد است. قرار نگرفتن آثار این کارگردان‌های مهم در بخش اصلی، مسائل پشت صحنه این جشنواره بین‌المللی و تصمیم‌گیری‌ها درباره آثار رهافته به آن را در مرکز توجه رسانه‌های جهان قرار می‌دهد.

▲ تکس: جباران

تندروهای طرفدار شبه‌علم نقشی مخرب در پاندمی داشتند

گفت‌وگو با **عباس عبدی** به مناسبت انتشار کتاب «کرونا؛ آزمون آزمون‌ها»

روایت نویسنده

به‌جز موارد گفته‌شده، صعود جناح تندرو در مراتب قدرت که مخالف دولت و هر دستاورد نوینی بود به این وضعیت دامن زد. نطفه آنان با شبه‌علم و حتی ضدعلم و علیه‌دنیای جدید بسته شده است. فراموش نشود که اگر دولت علم را کنار بگذارد هیچ کاری در برابر کرونا انجام‌شدنی نیست. وضعیت آن روز که حضيض قدرت دولت روحانی است و در اصل ناشی از بیرون رفتن ترامپ از برجام بود، هم‌زمان شده بود با اوج قدرت تندروهای ضد علم. این وضع نیز شکاف و تنش و ناهماهنگی موجود را تشدید می‌کرد.

❖ **کشورهای مختلف** در زمینه مقابله با کرونا روش‌های متفاوتی را آزمودند. به‌نحوی که شاید بتوان از چند مدل مواجهه‌نظیر مدل چینی، مدل آمریکایی و مدل آلمانی سخن به میان آورد. البته نمی‌شود مطلق‌اندیشی کرد و این مدل‌ها را ثابت و غیر قابل انعطاف تلقی کرد اما برای نمونه ساختار قرنطینه در چین، هم منکی است به ساختار امنیتی این جامعه، هم از آن رو عملیاتی شد که دولت توان بالایی تجمیع نیروها را داشت. در مقابل در آمریکا فشار بازار بر دولت برای بازگشایی در کنار ویژگی‌ها و اعتقادات ترامپ نقشی خاص داشت در رفع برخی ممنوعیت‌ها. حال پرسشم این است که آیا در مواجهه حکومت ایران با کرونا می‌توان مدلی را یافت که به‌طور منظم و تکرار شونده و مبتنی بر پیش‌فرض‌ها، اصول و نیز ساختار سیاسی و اجتماعی ایران عمل کند؟ بانه، ساختار حکمرانی بیشتر در مقام واکنش نسبت به کرونا بود؟

وجودمدل متاثر از تحلیل است. حکومت و دولت ایران اصلاً دوست نداشتند که واقعیت را بپذیرند. از سوی دیگر تحلیل مشتری هم نبود چون از یک سو با مخالفان تندرو طرفدار شبه‌علم درگیری داشتند و از سوی دیگر توافق درباره چگونگی مقابله در بخش علم‌گرایان هم وجود نداشت چون چنین تجربه‌ای نبود و در جهان هم اتفاق‌نظری درباره کرونا نبود. لذا باری به هر جهت کارهایی را انجام می‌دادند.

❖ **جداز اصطکاک بالایی** درون ساختار سیاسی، مسئله شکاف دولت و ملت نیز در این دوره مسئله‌ساز شد. بی‌اعتمادی مردم به آمارها و راهکارهای دولتی به‌خصوص در آغاز گسترده‌بود اما به‌تدریج به‌خصوص در زمینه

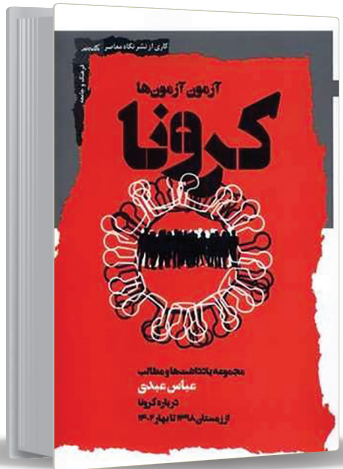
معرفی کتاب

کرونا؛ آزمون آزمون‌ها

نویسنده: عباس عبدی

انتشارات: نشر نگاه معاصر

قیمت: ۴۵۰ هزار تومان

بی سابقه بود و رکورد منفی زد. در این شرایط کرونا آمد که خودش هم پدیده‌ای فراگیر در همه حوزه‌ها بود. کرونا مثل سیل یا زلزله در یک منطقه نبود. همه کشور، همه جهان، همه مردم و همه حوزه‌ها را در بر می‌گرفت. یک دولت و حکومت متشتت در برابر پدیده‌ای عام و فراگیر و حتی ناشناخته همراه با اوج بی‌اعتمادی میان مردم و حکومت. نتیجه پیشاپیش روشن است.

❖ **یکی از مهمترین مسائلی** که در دوره کرونا خود را نمایان کرد، **ناهماهنگی‌ها در دولت و در سطح بعدی در حکومت بود.** برخی همان زمان به این نکته اشاره می‌کردند که **گویي در حال گذار به وضعیت بی‌دولتی هستیم.** امروز و پس از گذشت چند سال از آن ماجرا، این ناهماهنگی‌ها شدت بیشتری گرفته و کشور همچنان با تبعات آن مواجه است. ریشه‌های این ناهماهنگی‌ها را با توجه به تجربه کرونا و بعد از آن، در چه می‌بینید؟ و این ریشه‌ها خود را در دوران کرونا به چه شکلی بازتاب دادند؟

فرزاد نعمتی

خبرنگار گروه فرهنگ

شاید حتی بسیاری مان فراموش کرده باشیم، اما کرونا بیش از سه سال زندگی زمینیان را زیر و زبر کرد. حتی بسیاری از مناسباتی که امروز بدان‌ها انس گرفته‌ایم، شاید عاداتی باشد برآمده از عصر قرنطینه و دورکاری، ماسک و فاصله‌گیری. ابعاد پاندمی البته همیشه مبهم بود و گاهی در یک‌ماه چندین خبر متناقض در این زمینه به رسانه‌ها راه می‌یافت. با این همه بودند کسانی که از نخستین روزهای اعلام شیوع کرونا، دست به کار شدند و در قالب یادداشت، تحلیل، گفت‌وگو و توثیبت به وجوه متفاوت این پدیده پرداختند. نمونه‌اش در ایران، عباس عبدی که اینک مجموعه فعالیت‌های رسانه‌ای‌اش از زمستان ۱۳۹۸ تا بهار ۱۴۰۲ را در قالب کتابی با نام «کرونا؛ آزمون آزمون‌ها» در انتشارات «نگاه معاصر» به چاپ رسانده است. به همین مناسبت گفت‌وگویی با او داشتیم که در ادامه تقدیم خوانندگان می‌شود.

❖ **در همان آغاز همه‌گیری کووید، از کرونا به‌عنوان «آزمون آزمون‌ها» یاد کردید.** بنظر تان چه ویژگی‌هایی این پاندمی داشت که شمارا به این تعبیر رسانی رساند؟

اگر به یاد داشته باشید بالای کرونا در بدترین زمان ممکن به ایران نازل شد. فشارهای تحریمی ترامپ صادرات نفت را به حدود ۳۰۰ هزار بشکه یا بهتر است بگوییم در عمل به صفر بشکه در روز رسانده بود. هنوز جامعه در شوک ناشی از اعتراضات آبان بود که سردار سلیمانی ترور، سپس زدن هواپیمای اوکراینی و حمله موشکی به پایگاه عین‌الاسد رخ داد. تورم و قیمت ارز هم به‌شدت صعودی بود. در کنار تنش‌های خارجی، تنش داخلی حکومت با دولت روحانی نیز در اوج بود و انتخابات مجلس هم آغاز شد که مشارکت اندک در آن

شور کاوش در اسطوره‌ها

پژوهشی اسطوره‌سنجانه در آثار سه شاعر و چهار نقاش

مسعود شاه‌حسینی

خبرنگار گروه فرهنگ

اسطوره‌آفرینی یا «میتوپونسیس» امروزه یکی از مهم‌ترین موضوعات در دنیای هنر و ادبیات تلقی می‌شود. به‌ویژه هنرهایی چون سینما، داستان و شعر و هنرهای تجسمی که در عصر کنونی شدیداً از اسطوره‌آفرینی و نمادپردازی خلاق تأثیر پذیرفته‌اند. این مفهوم که نخستین بار در سال ۱۸۴۶ ثبت شده، درباره فرآیند خلق یا بازسازی اسطوره‌ها در فرم‌های هنری مختلف است. در ادبیات، اسطوره‌آفرینی به شاعران اجازه می‌دهد تا از تم‌ها و نمادهای باستانی برای خلق داستان‌های خود استفاده کنند؛ دنیایی از تصاویر و معانی پیچیده که منبع الهام‌شان، نه این جهان و واقعیت‌های پیرامونی‌اش، که برآمده از قدرت تخیل است و الگوهایی معنادار که آفریده می‌شوند. کاربرد اسطوره‌آفرینی در شعر حتی از داستان هم بیشتر است. قدرت کلمات در شعر اسطوره‌ای به امری مقدس تشبیه شده که عمیقاً با ادراک‌مان درهم‌تنیده می‌شود.

اخیراً کتابی به‌نام «در سرزمین خورشید» به قلم

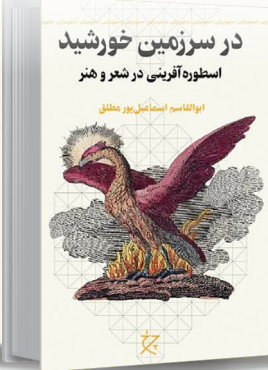
معرفی کتاب

در سرزمین خورشید

نویسنده: ابوالقاسم اسماعیل پور مطلق

انتشارات: چرخ

قیمت: ۳۶۰ هزار تومان

ابوالقاسم اسماعیل پور مطلق منتشر شده که پژوهشی درباره همین موضوعات است. اسماعیل پور که خودش نویسنده، شاعر، مترجم، اسطوره‌شناس و استاد دانشگاه شهید بهشتی است، کوشیده شعرهای سه شاعر برجسته جهان را تحلیل اسطوره‌سنجانه کند. نویسنده کتاب آن‌طور که در پیش‌گفتار کتاب توضیح داده، از عنفوان دغدغه‌شعر داشته و با این پشتوانه توانسته چندمجموعه شعر منتشر کند و چندین مجموعه از اشعار شاعران، از جمله مجموعه کامل اشعار اکتاوپو باز را به فارسی برگردانده است.

❖ **نیما، سرمدار شاعران نمادپرداز**

کتاب «در سرزمین خورشید» سه بخش دارد و نویسنده‌اش به‌طور ویژه بر بررسی و تحلیل سویه اسطوره‌آفرینی شعرهای نیما یوشیج، اکتاوپو باز و لوئیز گلیک تمرکز می‌کند. نویسنده در بخش نخست به تعریف اسطوره و اسطوره‌آفرینی پرداخته و از همین تعاریف به جهان هنر می‌رسد. این بخش از کتاب در واقع تاریخچه‌ای مختصر از تعریف چيستی و ماهیت و کاربرد اسطوره در تاریخ ادبیات و هنر است. در این بخش از کتاب، نویسنده دیدگاه‌های ژیلبر دوران، بنیان‌گذار نقد اسطوره‌ای و اسطوره‌سنجی و همین‌طور دیدگاه‌های نورترپ فرای و نقد کهن نمونه‌ای را شرح می‌دهد.

❖ **نیما، سرمدار شاعران نمادپرداز**

بخش دوم کتاب به اسطوره‌آفرینی در اشعار نیما یوشیج اختصاص دارد. نویسنده در این بخش می‌نویسد که اسطوره‌آفرینی در اشعار نیما بیش از هر چیز از آن جهت است که بسیاری از اشعار او متأثر از مکتب سمبولیسم بود و او با اشعار نمادپردازان بزرگ سده نوزدهم فرانسه آشنایی داشت. از سویی دیگر، بنوشته اسماعیل پور مطلق نیما به‌خوبی بر مباحث اسطوره، مضامین اسطوره‌ای به‌خصوص نمادپرداز مسلط‌بود و این در حالی است که در آن دوران چنین مباحثی در ایران جایگاهی نداشت. نویسنده معتقد است، همین تسلط و خصوصیت نیما، او را به شاعری پیش‌از تبدیل کرده است.

ادعای محوری کتاب نیز همین است. به باور نویسنده، اگر صادق هدایت با «بوف کور» پیش‌ساز اسطوره‌آفرینی در داستان‌نویسی معاصر است، در میان شاعران نو، نیما یوشیج سرمدار اسطوره‌آفرینی و نمادپردازی ایرانی است. نویسنده معتقد است، ریشه‌های اسطوره‌آفرینی در ادب کهن پارسی به